

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	IVANA ŠUSTEK		
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni znanstveni doktorski studij Pedagogija i kultura suvremene škole		
Matični broj	207		
Odobravanje teme za stjecanje doktorata znanosti (staviti križić u polje)	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Ivica Prgomet		
Datum i mjesto rođenja	17. 10. 1987., Slavonski Brod, Republika Hrvatska		
Adresa	Ivana Gorana Kovačića 56, 31500 Našice, Republika Hrvatska		
Telefon / mobitel	095/ 859 18 81		
e-pošta	ivana.sustek@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	1) 2013. - danas, sveučilišni znanstveni doktorski studij Pedagogija i kultura suvremene škole, Filozofski fakultet, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2) 2006. - 2011., Učiteljski fakultet (modul A - razvojni smjer), dislocirani studij u Slavonskom Brodu, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 3) 2002. - 2006., Klasična gimnazija fra Marijana Lanosovića s pravom javnosti, Slavonski Brod		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	1) 1. 9. 2013. - 31. 8. 2014., stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (učiteljica razredne nastave), Osnovna škola kralja Tomislava, Našice		
Popis radova	1) Šustek, I. (2015). Analiza stavova učitelja i njihov utjecaj na interkulturni odgoj i obrazovanje. U: V. Mlinarević, M. Brust Nemet, J. Bushati (Ur.) <i>Obrazovanje za interkulturnizam. Položaj Roma u odgoju i obrazovanju</i> (str. 321-331). Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku		
Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima	1) Međunarodna znanstveno-stručna konferencija <i>Položaj Roma u odgoju i obrazovanju</i> (8. - 9. 1. 2015., Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek), izlaganje na temu: Analiza stavova učitelja i njihov utjecaj na interkulturni odgoj i obrazovanje		

NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Hrvatski	Utjecaj projektne nastave na socijalnu kompetenciju učenika
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku)	
Jezik na kojem će se pisati disertacija	Hrvatski jezik
OBRAZLOŽENJE TEME	
Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	Nastava treba odgovoriti na potrebe suvremenog društva u kojem se nalazimo, a s tim u skladu i na potrebe učenika. To svakako podrazumijeva poticanje cijelovitog razvoja socijalnog bića učenika, odnosno njegove socijalne kompetencije. Budući da se projektna nastava temelji na suradničkom učenju, smatra se da potiče razvoj socijalne kompetencije učenika. Rad će obuhvatiti dva tematska područja, a to su projektna nastava i socijalna kompetencija učenika. Cilj istraživanja je višestrukim prikupljanjem podataka ispitati utjecaj projektne nastave na socijalnu kompetenciju učenika prvog ciklusa odgoja i obrazovanja, s osvrtom na njihova sociodemografska obilježja. Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja trebao bi pokazati znanstvenu, stručnu, praktičnu i pedagošku vrijednost utjecaja projektne nastave na razvoj socijalne kompetencije učenika.
Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku – maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)	
Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)	
Postmoderni svijet traži model školovanja koji treba biti u skladu sa zahtjevima društva u kojem se nalazimo. Suvremena projektna nastava upravo je zbog toga poželjna nastava, obzirom da se u njoj odražavaju novi obrazovni zahtjevi. Usmjerena je na aktivnost učenika u područjima kognitivnog, moralnog te socijalnog učenja, a koje je ujedno i sadržaj i cilj samoga učenja. Projektna nastava potiče učeničko propitivanje, istraživanje i otkrivanje, omogućavajući pritom njihovu aktivnost, a koja se temelji na suradničkom učenju (Munjiza, Peko, Sablić, 2007). Suradničko učenje je vrlo važno, obzirom da stvara pozitivne odnose među učenicima i potiče njihovo međusobno prihvatanje, omogućuje i potiče timski rad, jača njihovu socijalnu kompetenciju i prosocijalno gledište. Također, u suradničkom učenju komunikacija među učenicima je otvorena i dvosmjerna te su ujedno bolja i postignuća u učenju. (Mlinarević, Peko, Sablić, 2003). Kada je riječ o socijalnoj kompetenciji, Katz i McClellan (1997, 15) ističu da se njezina određenja „vrte oko pojedinčeve sposobnosti iniciranja i održavanja zadovoljavajućih, recipročnih odnosa s vršnjacima“. U skladu s navedenim, istraživanje će biti usmjereno na ispitivanje utjecaja projektne nastave na socijalnu kompetenciju učenika, koja općenito predstavlja jedan od ishoda nastave.	

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Projektna nastava je poželjna zbog pozitivnih značajki koje odgovaraju na potrebe suvremenog odgojno-obrazovnog procesa. Deset je pozitivnih značajki projektne nastave (Gudjons, prema: Baecker, 2000, Altmannsberger, 2014), među kojima je važno istaknuti socijalno učenje tijekom provedbe projekta, a u kojem učenici uče međusobno dijeliti zadatke, dogovarati se, surađivati i rješavati sukobe te se također uče nositi kako s vlastitim, tako i s emocijama svojih suradnika. Prema Matijeviću (2008) didaktici nastave usmjerene učeniku svakako pripada projektna nastava. Isti autor (2008, 193) ističe da se projektnom nastavom omogućava višestruko ostvarivanje odgojnih ciljeva, a to su: „odgoj za suradnju i snošljivost, odgoj za samostalnost i upornost, poticanje na kreativno izražavanje, odgoj za temeljne čovjekove vrijednosti te odgoj za čovjekove i pedagoške vrijednosti“. Shodno tome, izdvojiti bi se mogli i ujedno s razvojem socijalne kompetencije povezati odgoj za suradnju i snošljivost te odgoj za temeljne čovjekove vrijednosti. Iako projektna nastava omogućuje i grupno i samostalno istraživanje, grupnim istraživanjem se određena tema može istražiti s više stajališta (Meredith i sur., 1998), upotrebljavajući pritom suradničko učenje. D. W. Johnson i R. T. Johnson (2009) suradničko učenje nazivaju važnom strategijom učenja, obzirom na njegovu široku rasprostranjenost uporabe i mnoštvo pozitivnih ishoda, uključujući pritom i povećanje prosocijalnog ponašanja učenika. Također navode kako su mnoga istraživanja potvrđila pozitivnije djelovanje suradničkog učenja na međuljudske odnose i socijalnu podršku, u odnosu na natjecateljsko i individualno učenje. Nadalje, isti autori govore da uspješna suradnja učenika ovisi o dodijeljenom zadatku za rad, ali i o njihovom timskom radu. Klippert (2001) ističe puno pozitivnih karakteristika timskog rada, a neke od njih su da isti omogućuje učenicima međusobno pružanje podrške pri učenju i pozitivno upućivanje jednih na druge.

Kada je riječ o socijalnoj kompetenciji, većina autora se slaže da je socijalno kompetentna osoba ona koja pokazuje prosocijalna ponašanja i određene vještine koje joj omogućavaju da se snalazi i razumije okolinu koja je okružuje. Rose-Krasnor (1997) govori da socijalna kompetencija u najširem smislu podrazumijeva djelotvornost pojedinca u društvenim interakcijama te ujedno donosi model prizme kojim objašnjava socijalnu kompetenciju na teorijskoj, odnosnoj i individualnoj razini. Socijalna kompetencija na teorijskoj razini predstavlja djelovanje pojedinca u socijalnoj interakciji, na odnosnoj razini predstavlja odnos prema sebi i prema drugima, a na individualnoj razini predstavlja socijalne vještine pojedinca. Buljubašić-Kuzmanović (2010, 192) ističe da se „socijalna kompetencija u stručnoj literaturi veže za različite teorijske pristupe (bihavioristički, psihološki, sociološki, pedagoški ili razvojni), koji se isprepleću s holističkom, humanističkom i pedagoškom paradigmom razvoja“. Isti autor (2010) govori da se socijalna kompetencija može promatrati kako sa psihološkog, tako i sa školskog motrišta. Kada je riječ o školskom motrištu socijalne kompetencije, ona pritom pokazuje stupanj u kojemu grupa vršnjaka prihvata određenu osobu. Katz i McClellan (1997) ističu da stručnjaci za socijalni razvoj govore o dvama aspektima socijalne kompetencije, a to su: vršnjački status ili popularnost i prijateljstvo. Općenito, na razvoj socijalne kompetencije učenika značajnu ulogu ima njegova obitelj, vršnjaci i učitelji. Klarin (2006) ističe da je često ponašanje učenika u školi odraz ponašanja koje je ugradilo u obiteljskom okruženju, međutim škola i razred mu mogu pružiti velike mogućnosti u stvaranju i razvijanju socijalnih odnosa. Isti autor (2006, 100) ističe da se „socijalna kompetencija kod djece mlađe školske dobi u ovom razdoblju stabilizira i prediktivna je za adaptivna i neadaptivna ponašanja u adolescenciji.“

Prema Previšiću (2010), obilježja suvremene nastave su takva da općenito ne mare za iskonsko socijalno biće učenika. Također, isti autor (2010, 172., 173) govori da „odgoj u svome najširem smislu treba zahvatiti socijalnu strukturu ljudskog doživljaja i djelovanja iz perspektive međuzavisnosti i pomaganja kao svojevrsne pedagogije prijateljstava.“ U skladu s navedenim, može se zaključiti da je današnjoj nastavi prijeko potrebno usmjeravanje na socijalno biće učenika, a projektna nastava to i čini usmjeravajući svoj pogled na djelotvorno suradničko učenje, koje je jedno od važnih ciljeva odgoja i obrazovanja današnjeg društva. Kod učenika mlađe školske dobi projektna nastava provodi se putem igre i istraživanja, odnosno putem aktivnosti koje su učenicima korisne i zanimljive. Stoga, ukoliko bi se učenike uključilo u određenu aktivnost koja im je tematski korisna i zanimljiva, može se prepostaviti da će prilikom suradničkog učenja u timskom radu razvijati svoju socijalnu kompetenciju.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj istraživanja je ispitati utjecaj projektne nastave na socijalnu kompetenciju učenika prvog ciklusa odgoja i obrazovanja, s osvrtom na njihova sociodemografska obilježja. Nezavisne varijable su indikatori projektne nastave i sociodemografska obilježja učenika, a zavisne varijable će se na osnovi modela prizme socijalne kompetencije specificirati tako da budu mjerljive. Postavlja se nulta hipoteza, odnosno pretpostavlja se da neće biti statistički značajne razlike u procjeni socijalne kompetencije učenika u okviru projektne nastave s obzirom na njihova sociodemografska obilježja.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Problem istraživanja: Potrebno je ispitati utječe li projektna nastava (temeljena na suradničkom učenju) na razvoj socijalne kompetencije učenika prvog ciklusa odgoja i obrazovanja, a s osvrtom na njihova sociodemografska obilježja. Pritom je potrebno ispitati i razlike na svim varijablama istraživanja s osvrtom na sociodemografska obilježja učenika.

Vrsta istraživanja: Riječ je o primijenjenom eksperimentalnom istraživanju. Primijenjeno je jer će, oslanjajući se na rezultate temeljnih istraživanja, poslužiti postizanju novih spoznaja o vrijednosti projektne nastave, a koje će ujedno imati praktičnu svrhu. Nadalje, istraživanje je eksperimentalno jer će se njime utvrditi utjecaj projektne nastave na socijalnu kompetenciju učenika. Navedeno istraživanje uključuje inicijalnu situaciju, eksperimentalni faktor te finalnu situaciju, a sam utjecaj će doći do izražaja kada se utvrdi razlika između finalne i inicijalne situacije. Važno je naglasiti da će se istraživanje provoditi u neposrednoj životnoj situaciji, odnosno razrednom odjeljenju, a samo djelovanje vanjskih čimbenika će se naglasiti u rezultatima istraživanja.

Postupci i instrumenti prikupljanja podataka:

- *rad na školskoj dokumentaciji* (Analizirat će se školski kurikulum nekoliko osnovnih škola Osječko-baranjske županije te će se pritom u evidencijski list ispisati sve planirane aktivnosti, programi i projekti za tekuću školsku godinu. Na taj način će se vidjeti usmjerava li školski kurikulum nastavu na učenike i potiče li pritom razvoj njihove socijalne kompetencije.)
- *sociodemografska obilježja učenika* (Ispunjavanjem anketnog upitnika učenici će dati potrebne podatke vezane uz: spol i dob; sastav, veličinu i cijelovitost svoje obitelji; pohađanje vrtića; mjesto školovanja; opći školski uspjeh u prethodnoj školskoj godini.)
- *određivanje indikatora modela prizme socijalne kompetencije* (Za svaku razinu modela prizme socijalne kompetencije utvrdit će se indikatori koji će se oblikovati u niz pitanja, a isti će potom osigurati podatke koje će biti moguće kvantificirati. Utvrđeni indikatori će se primijeniti u konstruiranju instrumenta kojim će se mjeriti učenička i učiteljska procjena socijalne kompetencije učenika kako u prisutnoj, tako i u projektnoj nastavi. Konstruirani instrument će se pilotno ispitati na manjem broju učenika i učitelja, a u svrhu stjecanja uvida u nedostatke istoga. U skladu s tim isti će se poboljšati i potom primijeniti na većem uzorku.)
- *učenička procjena njihove socijalne kompetencije u prisutnoj nastavi* (Ispunjavanjem anketnog upitnika učenici će dati potrebne podatke vezane uz procjenu i samoprocjenu njihove socijalne kompetencije u prisutnoj nastavi.)
- *učiteljska procjena socijalne kompetencije učenika u prisutnoj nastavi* (Ispunjavanjem anketnog upitnika učitelji će dati potrebne podatke vezane uz procjenu socijalne kompetencije učenika svoga razrednog odjeljenja u prisutnoj nastavi.)
- *održavanje radionica za učitelje* (Radionice će uključiti isticanje značajki i vrijednosti projektne nastave te dogovor o organizaciji i provođenju iste, a u svrhu ispitivanja njezinog utjecaja na razvoj socijalne kompetencije učenika.)
- *uvid u projektnu nastavu* (Učitelji će provoditi projektnu nastavu u svome razrednom odjeljenju, a provedba iste će se promatrati i bilježiti pomoću tehničkih pomagala i po promatraču.)
- *učenička procjena njihove socijalne kompetencije u projektnoj nastavi* (Ispunjavanjem anketnog upitnika učenici će dati potrebne podatke vezane uz procjenu i samoprocjenu njihove socijalne kompetencije u provedenoj projektnoj nastavi.)
- *učiteljska procjena socijalne kompetencije učenika u projektnoj nastavi* (Ispunjavanjem anketnog upitnika učitelji će dati potrebne podatke vezane uz procjenu socijalne kompetencije učenika svoga razrednog odjeljenja u provedenoj projektnoj nastavi.)

Uzorak istraživanja: Uzorak učenika će biti hotimičan, a odnosit će se na učenike četvrtih razreda, obzirom da su dovoljno stari kako bi u potpunosti razumjeli anketne upitnike te ujedno imaju dovoljno iskustva za procjenjivanje svoje i socijalne kompetencije svojih vršnjaka. Uzorak učitelja će biti stratificiran u odnosu na lokaciju škole u kojoj učitelji rade, s tim da će se pokušati obuhvatiti učitelji s različitim vremenskim trajanjem radnog iskustva u nastavi. Uzorak učenika i učitelja uzet će se iz nekoliko osnovnih škola Osječko-baranjske županije.

Postupak sređivanja i obrade podataka: Svi će podaci iz upotrijebljenih anketnih upitnika biti statistički obrađeni uz primjenu računalnog statističkog programa SPSS (eng. Statistical Package for the Social Sciences). Korelacijskom analizom će se utvrditi mjera povezanosti svih varijabli istraživanja. Jednosmjernom analizom varijance će se utvrditi postoje li statistički značajne razlike u rezultatima koje su dali učenici, s obzirom na njihova sociodemografska obilježja. T-testom će se utvrditi postoje li statistički značajne razlike u odgovorima koje su dali učenici i učitelji. Analiza uvida u projektnu nastavu obuhvatit će redukciju prikupljenih podataka, njihovo sređivanje i izvođenje zaključaka. Nakon interpretacije svih dobivenih rezultata i rasprave o njima, u konačnici će se doći do zaključka samog istraživanja, a koje će se objaviti u obliku doktorske disertacije.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Zanimanje za projektnu nastavu neprestano postoji, kako zbog društvenih, tako i zbog pedagoško-psiholoških razloga. Utjecaj projektne nastave na socijalnu kompetenciju učenika svakako pripada navedenim razlozima, ali u Republici Hrvatskoj nedovoljno istraženima. Stoga bi ovo predloženo istraživanje trebalo pokazati znanstvenu, stručnu, praktičnu i pedagošku vrijednost utjecaja projektne nastave na razvoj socijalne kompetencije učenika.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

1. Altmannsberger, M. (2014). *Projektunterricht: Grundlagen, Notwendigkeit und Formen*. Hamburg: Bachelor + Master Publishing.
2. Baecker, R. (2000). *Reformpädagogische Praxis: eine lern - und bildungstheoretische Auseinandersetzung über deren Möglichkeiten und Grenzen: dargestellt am Beispiel neuerer "Argumentationsfiguren" in der Erziehungswissenschaft*. Münster - Hamburg - London: LIT Verlag.
3. Buljubašić - Kuzmanović, V. (2010). Socijalne kompetencije i vršnjački odnosi u školi. *Pedagoška istraživanja*, 7 (2), 191-204.
4. Johnson, D. W., Johnson, R. T. (2009). An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning. *Educational Researcher*, 38 (5), 365-379.
5. Katz, L.G. i McClellan, D. E. (1997). *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije - uloga odgajateljica i učiteljica*. Zagreb: Educa.
6. Klarin, M. (2006). *Razvoj djece u socijalnom kontekstu - Roditelji, vršnjaci, učitelji - kontekst razvoja djeteta*. Jastrebarsko: Naklada Slap, Sveučilište u Zadru.
7. Klippert, H. (2001). *Kako uspješno učiti u timu*. Zagreb: Educa.
8. Matijević, M. (2008). Projektno učenje i nastava. U: B. Drandić (Ur.) *Nastavnički suputnik* (str. 188-225). Zagreb: Znamen.
9. Meredith, K. S., Steele, J. L., Temple, C. (1998). *Suradničko učenje*. Zagreb: Otvoreno društvo Hrvatska.
10. Munjiza E., Peko, A., Sablić, M. (2007). *Projektno učenje*. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Filozofski fakultet, Učiteljski fakultet.

11. Mlinarević, V., Peko, A., Sablić, M. (2003). Suradničkim učenjem prema zajednici učenja. U: H. Vrgoč (Ur.) *Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitu hrvatskog društva: zbornik radova 4. sabora pedagoga Hrvatske* (str. 289-294). Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.
12. Previšić, V. (2010). Socijalno i kulturno biće škole: kurikulumske perspektive. *Pedagogijska istraživanja*, 7 (2), 165-176.
13. Rose - Krasnor, L. (1997). The Nature of Social Competence: A Theoretical Review. *Social Development*, 6 (1), 111-135

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 23. travnja 2015.

Potpis

Ivana Šustek

Napomena